

Club de lectura

Maria Barbal. Pedra de tartera

Maig 2011

Coordinador: Alfons Brosel

L'autora

Maria Barbal i Farré va néixer a Tremp, la capital del Pallars Jussà, l'any 1949. És novel·lista i professora de secundària. Va passar la seva infantesa al Pallars, un fet que va marcar les seves primeres narracions i que, amb l'amor per la terra que li va transmetre el seu pare, li va ajudar a veure el món d'una altra manera.

Per tal de poder estudiar batxillerat, l'any 1964 se'n va a viure a Barcelona, on més tard estudià Filosofia i Lletres (filologia Hispànica) a la Universitat Central fins l'any 1971, en que es llicencià. A partir de llavors va iniciar la seva dedicació a l'ensenyament.

Els seus pares li van donar el que ells no havien pogut tenir: instrucció des de ben xica; però eren els anys cinquanta i els centres escolars respiraven submissos, el català hi era ignorat. També a diferència dels pares, va viure amb la despreocupació de qualsevol feina necessària que no fos estudiar.

La Maria Barbal explica la

seva migració del Pallars a Barcelona d'aquesta manera: "La meua va ser, només, una migració cultural. Vaig arribar a Barcelona als catorze anys, el 1964, per continuar el Batxillerat. Aleshores no sabia que esdevindria la meua ciutat. Aquest fet es va produir molt més tard, quan ja havia acabat Filosofia i Lletres a la Universitat Central i em decidia a buscar feina en el camp de l'ensenyament"

Aquesta trempolina, que va anar vivint la seva joventut majoritàriament al Pallars Jussà, encara que també al Pallars Sobirà, considera un privilegi, quan era infant, haver pogut jugar al carrer en llibertat, el contacte amb el treball de la pagesia i la natura.

Així, passava èpoques de vacances a la vall d'Àssua, a casa de la padrina, quan encara hi havia terra sembrada i bestiar per aviar. Una mica lluny, com si fos un joc sense esforç, va conèixer les feines pròpies de l'estiu, segar, garbellar, ba-

tre... Era el final d'una època que, quan va complir dotze anys, es va acabar degut a la gran aflluència de famílies des de la muntanya cap a les ciutats.

Inicia la seva carrera literària escrivint alguns versos i algunes narracions, Cap als trenta anys escriu la seva primera novel·la, *Pedra de tartera*, amb què va guanyar el premi Joaquim Ruyra 1984, i amb la qual es va donar a conèixer: "Feia temps que m'agradava escriure, però aquesta era una preocupació instintivament íntima, de que no acostumava a parlar.

La seva obra editada s'agrupa en quatre apartats: novel·la, contes per a lectors adults, col·laboracions a la premsa i contes infantils. La novel·la és el gènere en el qual se sent més còmoda i pel qual ha rebut molt reconeixement. Així, *Pedra de tartera*, a més del premi Joaquim Ruyra 1984 -ja esmentat-, ha estat mereixedora del Premi Crexells 1985 i el Pre-

Pedra de tartera
(26/05/11)

mi de Literatura Juvenil Generalitat Catalunya del mateix any.

Al seu torn, *Càmfora* ha estat guardonada amb el Premi Nacional de Literatura Catalana 1993, el Premio de la Crítica Literària de Narrativa Catalana (Espanya) 1993 i el Premi de la Crítica de Serra d'Or, també de 1993. L'any 2005 va rebre el premi Prudenci Bertrana per la novel·la *País íntim*.

Els temes preferits per l'autora són la maduresa personal en el temps a través de l'experiència provocada pels canvis o migracions (camp-ciutat), la complexitat de les relacions humanes (de parella, pares-fills i d'amistat), i els matisos dels sentiments. Pel que fa als motius que l'han empès a escriure, comenta: "Hi ha més d'una resposta i, per tant, cada una conté només una part dels motius, encara que qualsevol d'aquestes parts és suficient per escriure. Escric perquè m'agrada. Perquè és una manera de viure sota d'altres pells. És a dir, per ser qui no sóc i fer allò que no faig, segurament un intent de transvestisme i d'inconformisme. Escric per tenir la llibertat de dir el que no diria enraonant. Algunes hores, escric per necessitat."

Als seus últims llibres ha deixat de banda els seus mons d'infantesa i ha tret material per a les seves històries d'un entorn més urbà. Temes com l'emigració, *Carrer Bolívia* (1999), la bellesa, el pas del temps, *Bella edat* (2003) o *Emma* (2008) han convertit Maria Barbal en una privilegiada analista de la vida actual, tot sense perdre aquell gust per la paraula i per la prosa ben feta que li han valgut una gran estimació per part del públic i la crítica.

"A mi el Jaume m'havia ascendit a persona, i jo barrejava agraïment i estimació. Em destorbava la gent, fins i tot els fills. No diguem la feina; encara que l'activitat em feia viure, m'apartava de qualsevol lamentació i em deixava inútil per pensar"

Ens podeu seguir al blog:
<http://www.bibgirona.cat/blogs/club-de-lectura>

Obres de Maria Barbal

Novel·la:

- *Pedra de tartera*. Barcelona: Laia, 1985.
- *Mel i metzines*. Barcelona: La Magrana, 1990.
- *Càmfora*. Barcelona: La Magrana, 1992.
- *Escrivia cartes al cel*. Barcelona: La Magrana, 1996.
- *Carrer Bolívia*. Barcelona: Edicions 62, 1999.
- *Cicle de Pallars*. Barcelona: La Magrana, 2002.
- *Bella edat*. Barcelona: Edicions 62, 2003.
- *País íntim*. Barcelona: Columna, 2005.
- *Emma*. Barcelona: Columna, 2008.

Narrativa:

- *La mort de Teresa*. Barcelona: Empúries, 1986.
- *Pampallugues*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991.
- *Ulleres de sol*. Barcelona: La Magrana, 1994; Barcelona: Columna, 2008.
- *Barí*. Barcelona: La Magrana, 1998
- *Camins de quietud: Un recorregut literari per pobles abandonats del Pirineu*. Barcelona: Edicions 62, 2001
- *La pressa del temps*. Barcelona: Columna, 2010.

Narrativa infantil i juvenil:

- *Des de la gàbia*. Madrid: Edelvives, 1992.
- *Espaguetti Miu*. Barcelona: La Magrana, 1995; Barcelona: Barcanova, 2008

Teatre:

- *L'helicòpter*. Barcelona: Edicions 62, 2000.

Biblioteca Comtat de Cerdanya
Claustre, 12
17520 Puigcerdà
Tel. 972880304
bibpuig@ddgi.cat
www.bibgirona.net/puigcerda/